

SITUATIERAPPORT Departementaal Crisiscentrum VWS | Nieuw Coronavirus

1. GEGEVENS	
Aan	Voorzitters Veiligheidsregio's Directeuren Publieke Gezondheid GGD-GHOR Nederland Informatieteam NCTV Departementale crisiscentra RIVM
Periode	25 april – 1 mei 2020
Nummer	11
Planning	Wekelijks
Classificatie	Bestemd voor VR, DPG en GGD en GHOR organisaties

2. INFORMATIEBEELD	
Kernverhaal	
<p>In de regio Wuhan in China startte in december 2019 een uitbraak van een nieuw coronavirus. Dit virus kan de ziekte COVID-19 veroorzaken. Het nieuwe virus heeft zich inmiddels wereldwijd verspreid. Ook in Nederland zijn COVID-19 patiënten en zijn er patiënten overleden aan het virus. Het Nederlandse beleid is erop gericht om verspreiding maximaal te controleren en zo de druk op de zorg te minimaliseren.</p>	
Feiten – stand van zaken 01-05-2020	
<ul style="list-style-type: none"> - Het totaal aantal positief geteste patiënten: 39.791 (+475) - Het totaal aantal gemelde patiënten opgenomen (geweest) in het ziekenhuis: 10.854 (+85) - Het totaal aantal gemelde overleden personen: 4.893 (+98) 	
<p>Het percentage positief geteste personen is vorige week verder gedaald tot 13%. Naast het afnemende aantal nieuwe patiënten door de maatregelen die op 16 maart genomen werden, speelt het veranderde testbeleid sinds 6 april hierbij een rol. De effecten van de maatregelen zijn duidelijk zichtbaar. Het aantal nieuw gemelde patiënten vertonen een dalende lijn.</p>	

3. ORGANISATIE/OPSCALING	
Overleg Veiligheidsregio's, ministeries, OM, politie, GGD GHOR en G4	
<p>Op 30 april hebben de vertegenwoordigers van veiligheidsregio's, ministeries, OM, politie, GGD GHOR en G4, voor de derde keer met elkaar gesproken over de maatregelen van het kabinet met betrekking tot de bestrijding van de coronacrisis. In dit overleg is gesproken over beelden over de (verdere) invulling van de anderhalvemetersamenleving vanuit verschillende perspectieven. Hierbij zijn ook de ideeën van de aanwezigen over mogelijke versoepelingen besproken. Ook zijn suggesties gewisseld over het verbeteren van het proces om te komen tot aanwijzingen en noodverordeningen.</p>	
Overleg MVWS en DPG'en	
<p>Op 28 april vond het wekelijks gesprek plaats tussen minister De Jonge van VWS en een delegatie van de DPG'en. Op de agenda stond onder andere de situatie in de verpleeghuizen en de rol die de DPG'en ter ondersteuning van Actiz willen nemen in het mogelijk maken van met name een soepeler bezoekregime. Dit wordt verder opgepakt. Ook is gesproken over Bron- en Contactonderzoek (BCO). Er wordt hard gewerkt aan het in de steigers zetten van het traject dat nodig is om tot een robuuste aanpak te komen van de verwachte toename van BCO met het geleidelijk afschalen van de maatregelen. Een belangrijke eerste stap wordt ondersteund door McKinsey en bestaat uit het maken van een prognosemodel BCO. De minister heeft gevraagd om volgend week een eerste beeld op te leveren dat inzicht geeft in de mate waarin opschaling moet plaatsvinden en de mogelijkheden van de GGD'en om dit te organiseren.</p>	

Ondersteunde taak LOT-C bij PBM voor essentiële processen buiten de zorg

Persoonlijke Beschermingsmiddelen worden door de verschillende vitale sectoren gebruikt om de medewerkers te beschermen tegen eventuele besmettingen of andere werk gerelateerde risico's. Er is geconstateerd dat er schaarste is aan PBM's voor de essentiële processen van deze sectoren. In veel gevallen was er bij deze organisaties al een PBM-behoefte voordat het Coronavirus zijn intrede deed. Bij andere organisaties is deze behoefte nu juist ontstaan vanuit de nieuwe werkwijzen en voorschriften die zijn uitgevaardigd. Het LOT-C is gevraagd te ondersteunen bij het verbeteren van de aansluiting van de vraag en het aanbod van de PBM's voor essentiële processen in vitale sectoren buiten de zorg.

4. OORDEEL / ONDERWERPEN**Overeenkomsten en verschillen in maatregelen tussen Nederland, België en Italië**

Op de website van het RIVM is een tabel opgenomen waarin de maatregelen Nederland, België en Italië zijn weergegeven. De maatregelen zijn voor een groot deel gelijk, ook al wordt er gesproken over verschillende scenario's. België en Italië zijn wel strenger wat betreft de redenen waarom mensen buiten mogen zijn en het sluiten van winkels en markten. Alle landen geven aan dat de maatregelen versoepeld of verstevigd kunnen worden. Dat is afhankelijk van het verloop van de COVID-19 crisis. In de besluitvorming over aanpassen van maatregelen spelen het aantal ziekenhuis- en IC intensive care -opnamen, het aantal (sterf)gevallen en de zorgcapaciteit een rol. Zie <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/wat-doen-we-in-nederland>

Technische briefing Tweede Kamer – 30 april 2020. De briefing bestond uit twee delen:

- Het eerste deel over testen werd verzorgd door speciaal coronagezant (10)(2e) en (10)(2e), (10)(2e) van de GGD Amsterdam-Amstelland. Zij hebben onder andere gesproken over neusswabs die binnenkort in Nederland geproduceerd kunnen worden, het aantal testen dat uitgevoerd wordt en het verruimen van de testcapaciteit, het testbeleid (welke doelgroepen worden getest) en het inzetten van serologische testen (waar op dit moment nog geen beleid op gemaakt kan worden).
- (10)(2e), coördinator van het Landelijk Consortium Hulpmiddelen en (10)(2e), directeur-generaal Langdurige Zorg bij VWS verzorgde het tweede deel van de briefing. Hier werd gesproken over de werking van het Landelijk Consortium Hulpmiddelen (tegen welke problemen lopen zij aan, hoeveel aanbiedingen komen er binnen, met wie wordt samengewerkt etc.) en de beschikbaarheid en verdeling van pbm's.
- Vanuit de Kamer werden bij de technische briefing vragen gesteld over waarom bepaalde groepen nog niet in aanmerking komen voor testen (dit is een politiek besluit) en of iedereen in Nederland die klachten heeft getest kan worden (daar is/komt capaciteit voor). Op het gebied van pbm's waren er veel vragen over de wijkverpleging, thuiszorg en mantelzorg, waar vaak gewerkt wordt zonder pbm's. Hierbij is aangegeven dat voor een aantal van deze beroepen, gelet op de zorghandelingen, ook geen pbm's nodig zijn volgens de richtlijnen.

Testbeleid

Vanaf 6 mei gaan alle GGD'en de medewerkers van basisscholen, buitenschoolse opvang, kinderdagverblijven en gastouderopvang met ziekteverschijnselen passend bij COVID-19 (hoesten en/of neusverkouden en/of koorts) testen in hun testfaciliteiten. Deze afspraak geldt vanaf 30 april ook voor jeugdtrainers in de buitensport. De triage verloopt bij deze doelgroepen hetzelfde als bij de zorgmedewerkers; ten minste 24 uur ziekteverschijnselen EN doorverwijzing en aanmelding door bedrijfsarts (als bedrijfsarts ontbreekt verloopt dit via de GGD).

Zorg voor kwetsbare personen

- Dinsdag 28 april is de overheids campagne gericht op mentale klachten tijdens de coronacrisis van start gegaan. Met de boodschap: 'Somber of gespannen door het coronavirus? Praat erover' wordt aandacht gevraagd voor de psychische gevolgen van de corona-uitbraak. Op de radio en op sociale media worden praktische tips gegeven en

worden mensen opgeroepen om erover te praten of hulp te zoeken als dat nodig is. Staatssecretaris Paul Blokhuis wil met de campagne eraan bijdragen dat mensen deze periode mentaal zo goed mogelijk doorkomen.

- Afgelopen zaterdag zijn het ministerie van VWS en JenV gestart met een nieuwe campagne tegen huiselijk geweld. Onder het bekende motto 'Het houdt niet op, totdat je iets doet' helpt deze campagne slachtoffers en omstanders in actie te komen bij huiselijk geweld.

Onderzoek 'Hoe reageren mensen in Nederland op het nieuwe coronavirus'

Het RIVM en Nivel doen samen onderzoek naar hoe mensen in Nederland de coronacrisis beleven en hoe ze hierop reageren. Met zes herhaalde online vragenlijsten tussen 24 februari en 17 mei 2020 worden rond de 3.000 mensen in Nederland bevestigd. Met deze vragenlijsten onderzoeken zij hoe mensen in Nederland denken over de berichtgeving over het coronavirus en hoe zij het risico van het coronavirus voor gezondheid van henzelf en naasten beleven. Ook wordt gevraagd hoeveel vertrouwen mensen hebben in de informatie van het RIVM en de maatregelen van de overheid. Daarnaast wordt gevraagd of mensen de coronamaatregelen van de overheid opvolgen en wat zij van de maatregelen vinden. De tussenrapportage van de eerste vier vragenlijsten is vandaag verschenen en te vinden via de volgende link:

<https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/onderzoek/hoe-reageren-mensen-in-nederland-op-nieuwe-coronavirus>

COVID-19 geconstateerd op nertsbedrijven

- Op twee nertsbedrijven in Brabant waar mensen werken die Covid-19 verschijnselen hebben gehad zijn nertsens positief getest.
- Er lijkt sprake te zijn van overdracht van mens op dier en er is op dit moment geen reden om aan te nemen dat het virus zich op deze nertsbedrijven op andere wijze verspreidt dan het tussen mensen doet. Op de besmette bedrijven vindt nader onderzoek plaats de komende twee weken.
- Om eventuele verspreiding van het virus naar andere bedrijven te voorkomen mogen zowel de dieren als de mest, een besmet bedrijf niet verlaten. Op advies van het RIVM zijn uit voorzorg de wegen rondom de bedrijven in een cirkel van 400m gesloten voor fietsen en wandelaars, zolang het onderzoek niet is afgerond. Ook is een meldplicht ingesteld voor alle nertsbedrijven en dierenartsen. Als er dieren zijn die bepaalde klachten hebben, moet dat worden gemeld bij de NVWA. Tot slot is er een advies met aanvullende hygiënemaatregelen voor werknemers op dit type bedrijven opgesteld.
- Deze aanpak is bepaald na raadpleging van RIVM en wordt uitgevoerd in overleg met de burgemeesters, GGD en VR.

5. COMMUNICATIE

Pers- en publieksinformatie

- In de publiekscampagne 'Alleen samen krijgen we corona onder controle' wordt de urgentie van het gezamenlijk bestrijden van het coronavirus en de verschillende handelingsperspectieven onder de aandacht gebracht. Vanwege de paasdagen wordt de campagne geïntensiveerd en komt er meer nadruk op het volhouden van de maatregelen.
- Het RIVM verzorgt publiekscommunicatie. Op de site van het RIVM is een kaart opgenomen waarin de positieve uitslagen vermeld worden per gemeente. De kaart geeft het totaal aantal positief geteste patiënten weer. Het is geen kaart met het actuele aantal zieke mensen in Nederland. Het RIVM geeft op dit moment geen gegevens over mensen die weer genezen zijn.
- Ook is er publieksinformatie beschikbaar vanuit www.rijksoverheid.nl/coronavirus. Hier komt vanuit de één-overheidsgedachte informatie interdepartementaal bij elkaar met doelgroepgerichte communicatie.
- Op de website corona.steffie.nl legt uitleghulp Steffie moeilijke informatie over het nieuwe coronavirus op een eenvoudige manier uit. De website is speciaal bedoeld voor mensen met een verstandelijke beperking.
- Het NKC verzorgt de brede publieksinformatie en het informatienummer 0800-1351. Dit algemene telefoonnummer is geopend voor vragen van het algemene publiek omtrent het

nieuwe coronavirus COVID-19. Inmiddels werken hier 88 mensen om de vragen te beantwoorden.

Gegevensbronnen over COVID-19

Op de website van het RIVM is de 'wegwijzer naar gegevensbronnen over COVID-19' te vinden <https://databronnencovid19.nl/>. Deze wegwijzer toont een overzicht van databronnen die gerelateerd zijn aan het coronavirus en het bijbehorende ziektebeeld COVID-19. Van elke bron is een beschrijving opgenomen, en waar van toepassing een verwijzing naar de dataset(s).

6. MEER INFORMATIE

Relevante links:

- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19>
- <https://www.rivm.nl/>
- Protocol voor de professionals: Landelijk draaiboek uitbraak infectieziekte: <https://lci.rivm.nl/draaiboeken/generiek-draaiboek>
- <https://www.igj.nl/onderwerpen/coronavirus>

Politiek

- Tweede kamer. [Plenair debat over bestrijding van het coronavirus – 12 maart 2020](#)
- Tweede kamer. [Kamerbrief Inzet nationale crisisstructuur COVID-19 – 13 maart 2020](#)
- Tweede kamer. [Kamerbrief Stand van zaken bestrijding COVID-19 – 17 maart 2020](#)
- Tweede kamer. [Kamerbrief Aanscherping bezoek verpleeghuizen i.v.m. COVID-19 – 19 maart 2020](#)
- Tweede kamer. [Kamerbrief COVID-19: Update stand van zaken – 25 maart 2020](#)
- Tweede kamer. [Kamerbrief COVID-19: Update stand van zaken – 31 maart 2020](#)
- Tweede kamer. [kamerbrief COVID-19: Update stand van zaken – 7 april 2020](#)
- Tweede kamer. [kamerbrief COVID-19: Update stand van zaken – 15 april 2020](#)
- Tweede kamer. [kamerbrief COVID-19: Update stand van zaken – 22 april 2020](#)